

A hét arca

2. oldal

Vízügyek

5. oldal

Életre szóló döntés

Az 1956-os forradalom és szabadságharc megemlékezése a görögkatolikus templomban kezdődött október 23-án, Hajdúböszörményben.

Bodogán László parókus elmondta, hogy amit ma ünneplünk, népünknek a legmeghatározóbb szabadságharca. 1956. október 23-a története jól illeszkedik abba a folyamatba, hogy az ember felelős az életéért, felelős a sorsáért. Ajó dolguk nem maguktól születnek. Ezekért nagyon meg kell küzdeni. Könnyen, egyszerűen, csak a bűn jön. Ott, ahol élet van, ahol jövő van, ott mindig valami komoly emberi befektetés kell. Ezt látjuk a forradalmainkon is. Történelmünk során a szenvedésből mindig feltámadt valami új. Majd a parókus egyebek mellett úgy fogalmazott, hogy az 56-os ünnep figyelmeztet bennünket arra, hogy minden kornak megvan a maga történelmi feladata. Minden kor emberének megvan a feladata, amit neki kell elvégeznie. Amikor a forradalom hőseire gondolunk, ezeknek az embereknek az áldozata, valamilyen hervadhatatlanért történt. Diktatúra volt Magyarországon is. Ezek sajátossága, hogy nem nagyon kérdezik meg az embert. Brutálisan, erőszakosan belemászik az önkényuralom az egyén gondolkodásmódjába, a hétköznapijaiba és a cselekedeteibe. De még a hitébe is. Nekünk mindig van mihez igazodnunk, mégpedig az Isten törvényéhez. – tette hozzá a parókus. Amikor emlékezünk a hősökre és az áldozatokra, akkor elsősorban azt tiszteljük bennük, hogy eljött az a pillanat az életükben, midőn saját magukról, de talán még az életükről is megfélekedve akartak szolgálni. A szabadságért és egy jobb életért akartak szolgálni.

Ezután az ünnepség a Losonczy Géza Emlékparkban folytatódott. Elsőként térzenével a Hajdúböszörményi Ifúsági Fúvószenekar invitálta az emlékezőket, majd a történelmi zászlók behozatala következett. A Himnusz közösen énekelték el az egybegyűlték, majd Menyhárt Zoltán, a Bethlen-iskola intézményvezetője mondott emlékbeszédet. A szónok előjáróban Márai Sándort idézte. Meghasadt az égbolt, mert egy nép azt mondta: „Elég volt.” Akkor, hatvanhat évvel ezelőtt, 1956. október 23-án meghasadt az égbolt ebben a hazában, mert mindenkinek, mindből elege lett – fogalmazott az intézményvezető, majd így folytatta. Hatvanhat évvel ezelőtt egy kicsi, sokat szenvedett nemzet adott értelmet és jelentőséget az egyik legnagyobb Isteni és emberi adománynak, a szabadság utáni vágyakozásnak. Az 1956-os forradalom és szabadságharcnak, többnek kell lennie, mint egy fejezetnek a történelemlönyvben, vagy egy piros betűs ünnepnek a naptárban. Történelmünk azon ritka pillanatai közé tartozik, amikor az egész nemzet egy emberként lépett fel, a közös ügy érdekében. S ami mindezt elindította? A demokrácia iránti vágy, a közösségi szándéknak érvényre juttatása, oly keretek meghatározása volt, mely elviselhető életet jelentett a társadalom széles rétegei számára. Szabad jövőt garantált a fiataloknak. 1956 októberének utolsó napjaiban ezekért a célokért küzdött mindenki. Ki szóval, ki fegyverrel. Menyhárt Zoltán azt is hangsúlyozta, hogy az akkori események mozgatórugójaként a fiatalokat említjük. A hatvanhat évvel ezelőtti eseményekből mit érthetünk meg mi? – tette fel a kérdést a szónok, amelyre elmondta, mi már a demokráciát a

mindennapokban természetes állapotként éljük meg. Szabad választásokon, szabadon nyilváníthatunk véleményt. Nem kell tartanunk a megtorlástól. Hatvanhat évvel ezelőtt nagyon sok embernek kellett egész életére kiható döntést hoznia. Volt, akinek ez később az életébe került, másoknak hosszú börtönéveket, vagy több évtizednyi emigrációt jelentett. Ma elsősorban azok emléke előtt tisztelgünk, akik azért áldozták fel karrierjüket, szabadságukat, sőt életüket is, hogy megteremtsenek egy szabad, független, demokratikus országot. Nem rajtuk múltott akkor 1956-ban, hogy ez nem sikerülhetett. Mégis hatalmas részük volt abban, hogy ma egy szabad, független, demokratikus Magyarországon élhetünk. Nehéz örökséget bíztak ránk, mely tiszteletet követel tőlünk, az utódoktól. Majd az intézményve-

zető a következő gondolatokkal zárta beszédét. Mai korunk eseményeit nézve, jól tudjuk, hogy a nemzeti szuverenitás és a szabadság megvédése mindennapjaink feladata. Mindannyiunk felelőssége. A PestiSrácok biztosították nekünk a szabad jövőt. Most a mi közös felelősségünk, hogy a következő nemzedékre biztonságos, erős, elérhető és legfőképpen független Magyarországot hagyjunk.

Az emlékbeszédet követően a Bethlen-iskola diákjainak „A levél hull” című ünnepi műsorát tekinthették meg az egybegyűlték, melyet Eignerné Gyürky Katalin és Rozsné Fekete Csilla pedagógusok tanítottak be. A megemlékezés végén a jelenlévők koszorúkat és virágokat helyeztek el Varga Imre által készített szobrának talapzatán.

Bertalan Erzsébet

Szépkorúak köszöntése

Folytatódtak az idősök hónapja programjai Hajdúböszörményben október 19-én és 20-án. Előbb a Fazekas Gábor Idősök Otthona lakóit köszöntötték, csütörtökön pedig zenés előadással kedveskedtek a művelődési központ színháztermében az idősöknek.

Az idősök otthona falára koszorút helyezett Fórizs László alpolgármester, Tóthné dr. Csohány Ágnes intézményvezető, Tiba István országgyűlési képviselő, valamint a lakók nevében, Ábrók Lászlóné és Széll Imre. Az alpolgármester a köszöntőjében elmondta, hogy az előttünk járóknak vissza kell adni abból a jóból, amit tőlük kaptunk. Ebben a nehéz helyzetben a fiataloknak szüksége van a szépkorúak tapasztalataira, mivel az ő életükben volt már ettől sokkal rosszabb időszak is. A ha-

gyományok alapján, a kilencven éven felülieket köszöntötték egy-egy virágcsokorral. A legidősebb lakó, Bereczki Antalné Zsuzsika néni, aki novemberben tölti be a 101-et. A programot Bojti Tibor zárta egy dalsokorral. Másnap az Idősök Tanácsának a rendezvényével folytatódott az Idősök Hónapja programsorozat. Fórizs László alpolgármester elmondta, hogy több településsel sikeresen pályáztak humánszolgáltatás fejlesztésre. A városvezetés éreztetni szeretné a szépkorúakkal, hogy ez a hónap róluk szól, ezért az idősök köszöntésére használják fel az elnyert támogatást, élménydússá téve számukra az októbert. Ennek keretein belül valósult meg a zenés műsor és az a kirándulás is, mely a nyíregyházi állatpark volt. Ezután Sárkány Krisztián színész adott elő operettekben dalokat és örökzöld slágereket.

– bence –

A hét arca

Balla Sándor Attila

Aranydiplomát vehetett át a közelmúltban Balla tanár úr, a Bocskai István Gimnázium nyugalmazott biológia-kémia szakos oktatója. Kereken ötven éve kapta meg a felsőfokú végzettségét igazoló oklevelét, a Kossuth Lajos Tudományegyetemen. Rovatunkban a pedagógust életéről és pályájáról kérdeztük.

– A közelmúltban vehette át aranydiplomáját. Ez az esemény mennyire fontos az Ön életében?

– Több felsőfokú végzettségem van. A legkedvesebb intézmény számomra azonban a Kossuth Lajos Tudományegyetem volt, ahol nemcsak tanultam, hanem dolgozhattam is. Itt kaptam most az aranydiplomámat. Örömmel töltött el, hogy az ünnepségnek köszönhetően találkozhattam azokkal a régi barátaimmal is, akik évfolyamtársaim voltak.

– Hogyan emlékszik vissza az egyetemen eltöltött éveire?

– Jó volt egyetemistának lenni. A tanárim példaként szolgáltak számomra. Az egyik könyvemben néhányuknak felidéztem az alakját. Nemcsak tanultunk, hanem volt kikapcsolódás is. Nagyon összetartó csoport voltunk. Rengeteg barátom van ma is, akikkel ott dolgoztam, vagy tanultam az iskolában. Manapság is nagyon jó átlépni az intézmény küszöbét.

– Milyen útravalót kapott az intézménytől az élethez?

– Két szóban lehet elmondani: tudást és felelősséget.

– Fiatalon milyen iskolás volt?

– Eleven. Szinte minden évben kaptam egy osztályfőnökit, ami ritkán volt dicséret. Viszont nagyon rendesen tanultam. A bizonyítványaimat nem szégyeltem senki előtt sem. Általános iskolában mindig kitűnő, középszinten is jeles és kitűnő voltam. Itt szintén nagyon jó barátokra találtam. Ezért akárhol dolgoztam, mindig haza akartam jönni a Bocskai-gimnáziumba. Onnan jöttem nyugdíjba is.

– Mi a legfontosabb életbölcsesség, amit szüleitől tanult?

– Becsületet és felelősségtudatot kaptam életbölcsességgént a szüleimtől. Egy nagy dicséretet hallottam néhány éve édesapámról. Papa ugyanis igazgatási osztályvezető helyettes volt a hivatalban, szabálysértési főelőadóként dolgozott. Ismerősöm mondta, hogy őt nem lehetett megvesztegetni. Mindent számontartott, verseket írt. Nagyon jó humora volt. Édesanyámnak pedig a becsületessége volt az egyik legfontosabb jellemvonása. Női szabóként és oktatóként dolgozott. Az egyik könyvemben leírtam, hogy a ruháit ma is hordják.

– Mikor derült ki, hogy pedagógus szeretne lenni?

– Gimnazista koromban. Úgy volt, hogy erdész leszek. Ez kedvemre való lett volna. Csakhogy az iskola messze volt, Sopronban. Az is megfordult a fejemben, hogy a gépészmérnök hivatást választom. Szüleim meglepetésére, végül a Kossuth Lajos Tudományegye-

tem biológia-kémia szakára adtam be a jelentkezésemet. Fel is vettek egyből. Persze akkor az volt a divat, hogy egy év katonaság volt előbb. Ez volt az előfelvételi.

– Mennyi ideig tanított, s mi tartotta a pályán?

– Sok „csábítás” ért a pályám alatt. Többször hívtak a hadseregbe. Megmosolyogtató, hogy a Kossuth Katonai Főiskolán pedagógiát, az Óvóképző Intézetben honvédelmi ismereteket tanítottam. A debreceni Beregszászi iskola volt az első munkahelyem. Onnan kerültem át még Nánásra ötödévesen, ahol a gimnáziumban tanítottam. Mindig haza akartam jönni, de a szomszéd városban még általános iskolában is dolgoztam. Ami igazán vonzott, az a Bocskai István Gimnázium volt, és maga a város, Hajdúböszörmény. A volt intézményemben olyan tanárim voltak, mint Csiha László, Cseke Gabi bácsi és sokan mások, akiket még sorolhatnék. Sokakkal volt szerencsém még együtt tanítani is. Köztük említeném Horváth Berci bácsit, aki édesapámat szintén oktatta. Én egyébként több mint negyven év után jöttem nyugdíjba.

– A gimnázium és az Ön neve összeforrt. Mennyit változott az intézmény, míg itt tanított?

– A kezdetekben és ma is nagyon jó iskola a gimnázium. Kiváló a tantestület és a szervezés. Nagyon tisztelem volt igazgatóimat, Mihály Jánostól kezdve, Gyulai Editen át, Gyulai Sándorig. Olyan közegben sikerült lennem, ahová ma is örömmel és tisztelettel járok vissza. Úgyis, mint kuratóriumi elnök, vagy mint vizsgáztató. Napi kapcsolatban vagyok az intézmény dolgozóival és a diákokkal. Büszke vagyok rá, hogy a portán még felismernek.

– A tanulók is változtak?

– Nemcsak az intézmény, hanem a tanulók is sokat változtak. Bár a mostani generációt már kevésbé ismerem. Amikor bemegyek a gimnáziumba, tisztelettel fogadnak. Bátran mondom, hogy ez az intézmény nemcsak tanít, hanem nevel is.

– Napi munkájában mi volt, amit mindig szem előtt tartott?

– Egy alkalommal le is írtam, hogy én nem tantárgyakat tanítok, hanem gyerekeket. Tehát a személy az első, és rá kell „szabni” mindent. Humort is

vittem a tanórákra, persze odaillőket, és akkor, amikor indokolt volt. Én ezt a módszert Harashti professzor úrtól tanultam az egyetemen. A diákokat tiszteltem, munkatársaknak tekintetem őket. Szeretettel fordultam feléjük. Nekem mindenem volt a tanítás. Elvem volt, hogy úgy tudtam kapni, ha adtam is.

– A hivatásában az igazán nagy eredmények lehet, hogy csak később érnek be. Figyelemmel tudja-e diákjai későbbi sorsát követni?

– A volt diákjaim között van egyetemi tanár is. Nagyon büszke vagyok azokra a volt tanítványaimra, akik az életben többre viszik, mint én. Sokaknak követem az útját. Olyan módon például, hogy meghívnak érettségi találkozókra. Voltak nevezetes osztályaim, ahol tanítottam. Egyik ilyenben osztályfőnök-helyettesként tevékenykedtem, Szegedi Laci bátyám mellett. Ezen diákok közül rendőrkapitány és polgármester ugyancsak kikerült. De volt esti tagozatos osztályom, akik huszonegy éve érettségiztek. Velük szinte minden nap találkozom. Évente megtartunk egy-egy találkozózt. Minden volt tanítványomra büszke vagyok, mert jó emberek lettek.

– Pedagógusként mit tart a legnagyobb eredményének, mire a legbüszkébb?

– Büszke vagyok arra, hogy vezethettem természettudományi és katolikus táborokat. Emellett csillagászkört. Voltak olyan versenyek, ahol tanítványaim országos elsők lettek. Ilyen volt a vadászati, természetismereti verseny. Majd a katasztrófavédelmi országos megmérettetésen második helyezéssel jöttek haza a tanulóim. A polgári védelemnél is dolgoztam, ahol igyekeztem szintén kimagasló ered-

ményt felmutatni. Nyilván ezeket a gyerekek is élvezték. Széles látókörűvé próbáltam az ifjúságot nevelni. Hála, hozták az eredményeket.

– Most nyugdíjasként mi tölti ki az életét?

– Rengeteg civil szervezettel vagyok közvetlen kapcsolatban. Például a tűzoltósággal és a Vasvári Pál Társasággal, vagy említhetném a Kertész László Hajdúsági Irodalmi Kört. De a művelődési központban működő klubokban is szívesen tartok előadásokat, különböző témakörökben. Örömmel fogadom el ezeket a meghívásokat, mert az embernek frissen kell tartania a gondolkodását. Vallom, aki leáll, ott előbb vagy utóbb probléma alakul ki.

– Több könyve jelent meg. Az írásban mi motiválja?

– Véleményem szerint a megtanultakat tovább kell adni. Nem azért jutunk ismeretekhez, hogy azokat kisajátítsuk magunknak. Másrészt, a tapasztalataimat is papírra szoktam vetni. Nemcsak a saját magam könyveiben „szerepelek”, hanem nagyon sok egyéb kiadványban is. Írtam már a „Pedagógus arcképcsarnokba”, tankönyvekbe, és városi kiadású kötetekbe. Büszke vagyok arra, hogy felkértek ezekre a feladatokra a szerkesztők. Egyébként most dolgozok a hatodik kötetemen. Ez is helyet fog kapni a 6000 nagyságú könyvtáramban.

– A természetvédelem is fontos az Ön számára. Alapító tagja és azóta is tevékeny részese a Zöld Kör munkájának.

– Ökológiai tanszéken dolgoztam valamikor Debrecenben. Így természetes volt, hogy „eljegyeztem” magam a természet- és környezetvédelemmel. Vallom, hogy környezetvédelem nélkül nincs környezet, nincs ember. A természetet, ha elpusztítjuk, magunkat is elpusztítjuk.

– Milyen elvek mentén éli az életét?

– A felelősség és a hasznosság mentén élem az életemet. Szeretek másokon segíteni. Ezért van az, hogy a tűzoltó egyesületet is vezetem. Ha valahol bajt tapasztalok, rögtön segítek. Az egyházon és a mentőalapítványon keresztül ugyancsak támogatom a rászorulókat. Szeretem a természetet. Ennek jegyében kertet művelek. Ott mindig van munka. Teológiát végeztem, én hitben élek. Ezt megvallom a könyveimben az előadásaimban is. Természetesen nem agresszíven. Ez ad értelmet az életemnek.

Bertalan Erzsébet

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata az
**1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC
LEVERÉSÉNEK EMLÉKNAPJA** alkalmából

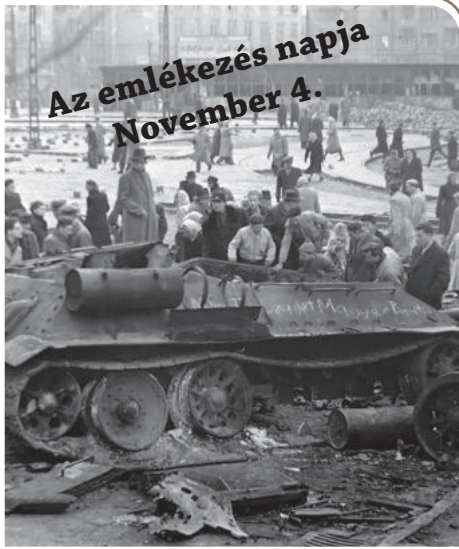
**ünnepi megemlékezést és
mécsegyűjtást**

szervez, melyre tisztelettel meghívja Önt
2022. november 4. (péntek) 17:00 órára
a Losonczy Géza Emlékparkba.
(Árpád utca – Honvéd utca sarok)

Emlékbeszédet mond:

Gyulai Sándor intézményvezető

Kiss Attila,
Hajdúböszörmény város polgármestere

Hamarosan átadják az új ipari parkot

Sajtónyilvános bejárást tartott a Nyugati Ipari Parkban Fórizs László alpolgármester, Sörös István alpolgármester, Harangi Sándor, a Pályázat- és Vagyonkezelési Osztály osztályvezetője, valamint Mező Imre, az Octopus-M Kft. ügyvezetője október 20-án.

Fórizs László alpolgármester elmondta, hamarosan befejeződik az ipari park kialakítása. Az első ütemben megvalósult az Újvárosi utca Árpád utcától kezdődő szakaszának felújítása a 35-ös főútig, és a gyengeáram kivezetése az ipari parkig. A második ütemben készült el a helyszín rendezése, mely után sikerült a területet értékesíteni a vállalkozásoknak. A mostani, egyben utolsó ütemben pedig a belső út építése kezdődött meg hét méter

szélesen és ötszáz méter hosszú szakaszon, mintegy 170 millió forintból. Az út nagyon erős alépítménnyel, alacsony cementtartalmú, földnedves beton alapozással készül, melyre két réteg aszfalt kerül, így bírja majd az ipari terhelést. Ezzel párhuzamosan csapadék- és szennyvízelvezetést alakítanak ki, az előbbi 100 méteres szakaszon, melynek része egy 14 méter hosszon megépített áteresztő felépítmény, valamint kiépítik a közvilágítást is. Az útpadka kialakítása során egyeztettek a megtelepülő vállalkozásokkal, hogy a telepek könnyen megközelíthetők legyenek. A projekt elkészítésének a határideje november 28-a, mely után elkezdődhet az ipari park használatba vétele. Készül egy területhasznosítási terv is, melyet az államnak kell benyújtani ahhoz, hogy a korábban megígért, 130 hektáros területet megkaphassa az önkormányzat. Ebből tíz a temető bővítését szolgálná, míg a többi terület újabb ipari parknak lenne kialakítva, az M35-ös autópálya két oldalán. Nagy az érdeklődés a területek iránt, és többen befektető szándéknyilatkozatot is adtak. Ez annak is köszönhető, hogy Debrecenben jelentős beruházások valósulnak meg. Az érdeklődő cégek többek között a BMW és a CATL akkumulátorgyár beszállítói hálózatának a tagjai vagy logisztikai partnerei szeretnének lenni a jövőben.

Sz.H

Országos első

Nótári Anna Éva, a Széchenyi-középiskola végzős pék-cukrász szakos diákja az ország legjobb pozsonyi kiflijét sütötte meg, egy közelmúltban rendezett szakmai versenyen.

ta hozzávalói: 1 kg liszt, 40 dkg vaj, 10 dkg porcukor, 2 dkg élesztő, 1dkg só, 3 dl tej és 2 db tojás sárgája.

– Vannak-e olyan fogások, amitől még jobb lesz a sütemény?

– A tésztát, amikor betesszük a hűtőbe fél órára, takarjuk le, hogy ne száradjon ki és ne színeződjön el.

– Általában még milyen tésztát készítesz szívesen?

– Nagyon szeretek pogácsát készíteni. Mostanában a tortával és a hidegen felvert tésztákkal próbálkozom.

– Kedvenc süteményed?

– Nagyon szeretem a kókuszkecskét, a krémet és a zserbót.

– Szerinted mi kell ahhoz, hogy valaki sikeres legyen ebben a tevékenységben?

– Odafigyelés, tapasztalat, sok gyakorlás kell ehhez a hivatáshoz.

– Végzés után szeretnél a szakmában dolgozni?

– Ez minden vágyam.

Zsike

Szünetel az oktatás Hajdúviden

Mint arról korábban már hírt adtunk, a tankerület szünetelteti a Bethlen-iskola hajdúvidi telephelyének működését. A döntés ellen az érintett szülők tiltakoznak.

Most a munkaközösségük elnökének álláspontját kértük ki elsőként az ügygel kapcsolatban. Lenténé Antku Éva, a szülői munkaközösség elnöke elmondta, hogy augusztus 26-án kaptak egy tájékoztató levelet a Bethlen-iskola vezetőségétől, ami-ben a háborús helyzetre tekintettel elrendelt rezsicsökkentésre hivatkozva az állt, hogy a benti intézményben fognak kezdeni szeptember 1-jével az alsós gyerekek is. A levelet nem személyesen adta át a vezetőség, hanem a gondnokkal küldték ki. A szülők azonnal ügyvédhez fordultak a szüneteltetés kapcsán. Lenténé Antku Éva azt is elmondta, hogy szeptember 2-án újra megjelent a településen az iskolagondnok, ismét leveleket vitt a szülőknek. Ezt már a tankerülettől kapták az érintettek, augusztus 25-ei dátumozással, mint végzést. Ugyanaz volt, mint az előző tájékoztató. Itt azonban már jelezték, hogy 2023. augusztus 31-ig lesz szüneteltetve az intézmény működése. Ennek kapcsán újabb keresetet nyújtott be az ügyvéd. A szülői munkaközösség elnöke kifogásolja ezt az időpontot, későinek tartja a jövő évi döntéshez. A szülő azt is kifogásolta, hogy nem biztonság az iskolába járás a busszal, mert zsúfolt, a gyakran késő helyközi járárral viszik és hozzák a gyerekeket. Ráadásul nem pedagógus, hanem két közmunkás kíséri a tanulókat. A busz kétszer is keresztez vasútvonalat, továbbá egy-egy órát elvesz a kicsik napjából az utazás. Ez a tanulás rovására is mehet. A tankerület bérletet csak azoknak ad, akik a körzet szerinti intézménybe járnak, vagyis jelen esetben a Bethlenbe. A per kapcsán azonnali iskola-visszaállítást vár a munkaközösség-vezető. Úgy érzi, hogy a tankerület nem veszi partnernek a szülőket. Sérelmezi, hogy senki nem kérdezi meg őket. Fájó pontként emlegeti még, hogy miért olyan iskolán akar spórolni a tankerület, ahol vegyes tüzelésű kazán van, és mintegy kétévnnyi tüzelővel rendelkezik. Az iskola elektromos hálózatát is korszerűsítették, tehát minden egyben van

ahhoz, hogy olcsón folyhasson a tanítás az épületben – mondta Lenténé Antku Éva. A munkaközösség-vezető hangsúlyozta, hogy az egész ügynek a gyerekek a vesztesei. Véleménye szerint a tankerület mindenáron be akarja zárni az iskolát.

A tankerület az ügygel kapcsolatban a következő állásfoglalást juttatta el szerkesztőségünkbe. „Hajdúböszörményi Bethlen Gábor Általános Iskola hajdúvidi telephelyén a nevelőmunka 2022/2023. tanévben szünetel, ugyanis a 2022. évi tankerületi szintű költségvetés egyensúlyának fenntartása érdekében áttekintettük a vagyonkezelésben lévő épületek kapacitásainak optimális kihasználtságát. A hajdúvidi iskola 705 m² hasznos alapterületű épületbe, mindössze 19 tanuló járt 1-4. összevont évfolyammal működő osztályba. Időközben a szülők 8 tanulót másik intézménybe íratnak át, így a döntés valójában mára 11 tanulót érint, akik a székhelyintézményben már be is illeszkedtek a közösségbe. A településen élő tanköteles tanulók jelentős része – közöttük alsó tagozatosok is – 2007 óta már eddig is Hajdúböszörménybe vagy más település iskolájába utaznak naponta. A körzet szerinti iskolába való utazásról és a tanulók kíséretéről a Tankerületi Központ megfelelő módon gondoskodik, így ez a szülőknek nem jelent többletköltséget. A hajdúvidi iskola épületének tulajdonosa Hajdúböszörmény Város Önkormányzata, a Hajdúböszörményi Tankerületi Központ csupán vagyonkezelői jogosultsággal rendelkezik, ennél fogva sem eladni, sem a köznevelési feladatellátástól eltérő célokra hasznosítani nem jogosult az ingatlant. A tagintézmény szervezeti átalakítása 2016-ban, a jogszabályi előírások szerint lefolytatott átszervezés útján történt, a szülők és a diákönkormányzat 100%-os támogatása mellett.”

És mi a szándéka a hajdúböszörményi önkormányzatnak a hajdúvidi iskola épületével? Erre Fórizs László alpolgármester adott határozott választ október 18-án, a Haon kérdésére. „Szó sincs az épület eladásáról, bérbeadásáról, az önkormányzat továbbra is iskolaként kívánja hasznosítani az épületet, és ez a hosszútávú célja is. A tanítás szüneteltetése csupán a 2022/2023-as tanévre szól.”

Sz.H.

Műhelymunka Finnországban

A Hajdúböszörményi Bocskai István Gimnázium részt vesz a „DigitAll Schools” elnevezésű nemzetközi Erasmus programban. A legutóbbi találkozóra Finnországban, Turku városában került sor, szeptember 5-9. között.

A gimnázium képviselőiben Dobóné Szalóki Szilvia, Horváth Ilona és Kissné Horváth Ágnes, valamint Nagy Attila vettek részt. A pedagógusok megismerték a természettudományos tantárgyak digitá-

lis eszközökkel támogatott tanításának új módszereit. Az elméleti ismeretek elsajátítása mellett, a saját jó gyakorlataikat is bemutatták.

A képzés során a tanároknak lehetőségük nyílt kapcsolatokat építeni lengyel, szlovén, spanyol és török kollégáikkal. A program résztvevői két finn általános iskolába is ellátogattak, ahol az intézmények működésével ismerkedtek meg. Az egyhetes programot turkui városnézés zárta.

Nagy Attila Sándor

Visszatérés, megújulás

Közeledik október 31., a reformáció emléknapja. Ez alkalomból olyan református embereket kérdeztünk, akik munkájának a része a vallás. A reformáció üzenete volt a beszélgetések témája, melyben arra voltam kíváncsi, hogy napjainkban mi állja meg a helyét.

Dobóné Tanczig Anita, a Jó Pásztor Református Óvoda vezetője számára a reformáció üzenete napjainkban is maga a visszatérés és a megújulás. Visszatérés a tiszta forráshoz, a Bibliához és a megújulás Jézus Krisztus által. A reformáció üzenetét a gyermekekhez Jósias király történetén keresztül viszik közel. Ebben a bibliai történetben a júdeai templom felújítása során előkerül egy régi, poros irattekercs, amelyről kiderül, hogy Isten egyik törvénykönyve. Jósias király, aki minden döntésében Isten vezetését követte és szerette Istent, a tekercs megtalálása után népének felolvastatta a törvénykönyv ígét a templomban és visszaállította az istentiszteleteket az országában. Arra törekszenek, hogy a gyermekek számára érthetővé és átélhetővé váljon az, hogy Istenhez mindig visszatérhetnek, mint Júda népe, a tiszta forrás pedig mindig várja őket. A gyermekek között végzett mindennapi munkájukban arra törekszenek, hogy amit hisznek és azt vallanak, hitelesen tudják átadni nemcsak nekik, hanem családjaik számára is. Azt, hogy a Szentírás a leghitelesebb forrás az életben.

Balláné Bodai Judit, a Baltazár Dezső Református Általános Iskola igazgatója a válaszában kiemelte, hogy maga a reformáció is megújulást jelent, és abban az időszakban sok olyan dolog volt, amely újnak számított. Igyekeznek ők is megújítva átadni a Biblia üzenetét a tanulóknak. Azokat a családokat, akik hozzájuk íratják a gyerekeket, tudják megszólítani. A fenntartó gyülekezet lelkészeivel próbálják megtalálni azt az utat, a megújult üzenetet, a keresztény értékrendet, amit ők is el tudnak fogadni, magukévá tudnak tenni. Próbálják ezeket a gondolatokat a mindennapokba beépíteni, ami azt jelenti, hogy nemcsak a reggeli áhitatokon és hittanórákon, valamint reggeli imádkozásokon törekszenek erre, hanem a gyermekek hétköznapijaiban is igyekeznek a keresztény értékrend mentén munkálkodni. Ez azt jelenti, hogy adott helyzeteket próbálnak akár bibliai történetekkel megmagyarázni, erkölcsi normákat közvetíteni egy-egy konfliktus megoldása kapcsán. Szerinte nagyon jó dolog, hogy a pedagógiai módszerek mellett van egy ilyen lehetőségük, hogy bibliai alapokon nyugvó üzenetet is átadjanak a gyerekeknek. Fontos, hogy nemcsak a hitoktatók és a lelkészek feladata ez, hanem min-

denkié az iskolában. A portástól kezdve a tanító néniig mindenki arra törekszik, hogy ezt az egységes értékrendet, amit képviselnek, a mindennapokba is beépítsék, és átadják a gyerekeknek. Ehhez mindenképpen az szükséges, hogy hitelesek legyenek, szükséges tehát, hogy egy egyházi intézmény ne csak a névtábláján legyen egyházi és református, hanem azok az emberek, akik itt dolgoznak, képviseljék azt az értékrendet, amit a Református Egyház a küldetésnyilatkozatában megfogalmazott. Erre törekszenek, és ő is próbálja a hitéleti területen fejleszteni magát.

Lomentné Szopkó Tünde lelkész szerint a reformáció mai üzenetének megértéséhez meg kell vizsgálni azt, hogy miért tudott a reformáció a 16. században szabadságot adni az ember számára. A kor-szakban a Biblia szava háttérbe szorult, nemcsak az emberek életében, hanem az egyházban is. A babona, a félelem és a tudatlanság lett úrrá a köznép soraiban. Az egyház feltételeket szabott az embereknek az üdvözléshez, de olyanokat, amelyeknek nem volt köze a Biblia szavához. Ennek legmélyebb pontja a búcsúcédulák kibocsátása volt, vagyis a bűnbocsánat és örök élet pénzért való árusítása. Hatalmas különbségek lettek az emberek között. A szegényebbek számára ilyen módon elérhetetlen lett a bűnbocsánat. Úgy érezték, hogy elérhetetlen számukra, hogy Isten szeresse és elfogadja őket. A reformátorok felismerték, hogy ez az ember számára egy Istentől jövő ajándék! Nincs szükségünk semmilyen praktikára, mert kiérdemelni úgysem tudjuk. Ajándék, ezért elég csak hinnünk azt, hogy Krisztus már megfizetett minden bűnünkért. Az akkori kor torz gondolkodása hasonlít a maihoz, ezt üzeni: annyit érsz, amekkora teljesítményt fel tudsz mutatni. Sajnos a felnövekvő generációra is rányomjuk ezt a teljesítési kényszert. Ez ma is sokakat megbetegít és örömlenné tesz. Isten szeretné levenni rólunk ennek a terhét. Ha a reformátorok nemzedékéhez hasonlóan, újra komolyan vennék Isten szavát, akkor sok minden megváltozna! Például megnőne az emberek felelőssége és szeretete egymás iránt. Ebben a bizonytalan világban felismernék, hogy Isten szava az élet minden területén irányt tud mutatni. Nagy szükségünk lenne ma a Szentírás újra felfedezésére! Az is fontos üzenete a reformációnak, hogy bármilyen nehezék voltak is a körülmények, a reformátorok, és örököseik, mégis meg tudtak kapaszkodni. Nem roppantak össze, hanem kitartóan, hittel, hűséggel helytálltak azokban a közösségekben, ahová Isten állította őket. Bármilyen nehezék voltak a körülményeik, ezek az oszloppá váló emberek például tanítottak, iskolákat alapítottak, közösséget formáltak. Nagy szükség van most is azokra az emberekre és közösségekre, akik csendes kitartással tudnak Krisztusra mutatni. Úgy gondolja, hogy az emberek, ha figyelnek, kortól függetlenül meg tudják találni azokat az üzeneteket a Szentírásból, amelyek nekik szólnak. De fontos, hogy akik hitben érettebbek, azok segítsék azokat, akik még a hitben kiskorúak. Családi és munkahelyi környezetre is igaz az, hogy a Biblia mindennapos olvasásával emlékeztetni tudjuk magunkat arra, hogy Isten szabadságban akar minket járatni és nem akar minket megnyomorítani.

Balogh Bence
(Kép: evangelikus.hu)

Köszöni szépen, jól van...

A hajdúböszörményi Iván Szandra Fonogram-díjas énekes, zongorista és dalszerző, Amerika legjobb könnyűzenei egyetemén, a bostoni Berklee College of Music-on tanult ösztöndíjjal. Több neves előadóval turnézott már, dalait sztárok is éneklük. Szandrárt a Ruby Harlem zeneszerzőjeként és frontembereként is ismeri az ország. Most többek között a dalszerzésről és az életét érintő aktualitásokról kérdeztük.

– A közelmúltban dalszerző táborban vettél részt. Mit lehet tudni erről?

– A zeneszerző táboroknak főleg külföldön van hagyománya. Egy pár éve honosodott meg Magyarországon ez a szakmai találkozó. Ennek keretében összejönnek dalszerzők és a zenei producerek, hat-hét csapatot alkotva. Egy-egy teamben három-négy ember munkálkodik, tematikusan

szereznek zenét. A csapatokban van zenei producer, topliner, van aki tud énekelni, és van hangszeres zenész is, aki biztosítja a harmóniakat. Egy kreatív és gondosan összeválogatott gárda. Az első napon az volt a tematika, hogy egy 2023-as popdalt kellett írni. Másnap Pély Barna legújabb slágerét alkottuk meg. Ehhez Barna adott segítséget. Bemutatta a kedvenc dalait, dalcímeket dobott be témaindítónak. Ő is ott volt a táborban, bejött és belenézett a folyamatokba. A következő napon Király Lindának volt ugyanez. Abban Závodi Marci producerrel a mi kezünk is benne volt, hogy Linda részt vett a programon, hiszen már korábban is dolgoztunk vele, jelenleg is írunk neki. Nagyon örültek a szervezők, hogy ő is jelen volt.

– Mit kaptál ettől a táborból szakmailag és emberileg?

– Nagyon felpörgetett a tábor, annak ellenére, hogy iszonyatosan fárasztó volt. Hiszen reggeltől estig folyamatosan fenn tartottuk a kreatív tevékenységet. Az egész nap arról szólt, hogy nagyon-nagyon kellett figyelni egymásra, magunkra, valamint a környezetünkre. Közben alkotói döntéseket kellett hozni. Emellett mindig inspirálni kellett magunkat, másokat. Az ottani munkától egy évre biztosan feltöltődtem. Tele lettem kíváncsisággal, vágyom az új zenékre, fejlődésre. Akár mint zeneszerző, akár mint énekes, vagy mint zongorista.

– Nálad honnan az indíttatás, hogy dalokat írsz?

– Mindig szerettem más zenéjét játszani. Viszont volt egy pont a Kőbányai Zenei Stúdióban, amikor Halász János zeneszerző azt mondta, hogy „kollegina, írjon saját dalt”. Nyilván elűtette a gondolatot bennem. Amikor hazajöttem Bostonból, a Berklee-ről, akkor éreztem azt, hogy túl kevés, hogy ugyanúgy folytassam, mint eddig, mások szerzeményeit adjam elő. Hét éve kezdődött az a folyamat, hogy zenét kell írnom, mert ez nagyon jó érzés.

Ez a tevékenység nálam most nagyobb fókuszba került, mint valaha.

– Mi jellemzi az általad írt dalokat?

– Minden dalomnak van egy pozitív lecsengése. Még akkor is, ha nagyon szomorú témáról írok egy balladát. Jellemző még rám, hogy szeretek napsugaras harmóniákat használni, szeretem a jó tempókat, illetve nagyon sok szöveget írok.

– Kivel szeretsz legjobban dolgozni énekesként és dalszerzőként?

– Nagyon szeretem azokat, akik inspirálnak zeneileg, akik nagy energiával zenélnek és énekelnek. Mindenki más miatt fontos számomra. Király Lindát mérhetetlen tehetsége miatt kedvelem. Emellett nagyon jó humora is van. Ez utóbbit kevesen tudják róla. Nagy kihívás és megtiszteltetés számomra vele dolgozni. Minden perc, amikor nem énekel, az eltékozolt idő.

Ezért szeretném a dalokon keresztül is eljuttatni a közönségéhez őt magát. Charlie egy legenda volt számomra mindig is. Vele együtt alkotni, figyelni a stúdióban, hihetetlen volt. Neki köszönhetően valóra vált az álmom.

– A dalszerzés kapcsán egy gigaprojektben is részt vettél. Soha nem írtak még ennyien egy dalt. Mit tudnál elmondani erről a kezdeményezésről?

– Az Artisjus kezdeményezése volt ez a rekordkísérlet. Harminchét zeneszerzőt és szövegíró-t hoztak össze. Együtt kellett megírni egy dalt. Én, mint dalszerző vettem részt a projektben, Sebestyén Áron barátomnak köszönhetően. Vele együtt írtuk annak idején a FINA szurkolói himnuszát. A szövegírókat pedig Müller Péter Sziámi fogta össze. Adott volt egy harmóniamenet Áron által, és adott volt egy első sor Sziáminak köszönhetően. Ezen túl a refrén is készen állt. A „réseket” kellett kitölteni. Mindenki kapott egy sort. Persze mindig meghallgattuk, hogy hol tart a dal. Mindenkinek körülbelül egy órája volt az alkotómunkára. Végül közösen felénekel-tük a szerzeményt. Nagyon szerethető és kedves dal született.

– A nyarad hogyan telt el, mennyire voltak fellépéseid?

– Az egész nyaram élményekben gazdag volt, egyfajta előrelépés a karrierem szempontjából. Az egyik csúcspont, hogy a Veszprém Fesztén, a James Blunt előzenekaraként mutatkoztunk be a Ruby Harlemmel. Több ezer embernek zeneltünk. Ezen túl volt egy háromállomásos turném Miklósa Erika világhírű operaénekes-szel és a Szolnoki Szimfonikus Zenekarral. Ez teljesen új megvilágításban láttatta meg velem a zene világát. Különleges élményt adott annak tükrében is, hogy saját dalaimat is játszhattam nagyzenekari kísérettel. Ráadásul Erikával közös duettet is énekeltem. Tóth Vera is ott volt a koncertkörúton, ő is egy energiabomba, mikor mellette éneksz a színpadon. Imádtuk egymást.

– Sokat és sokfélét dolgozol. Hogyan bírod ezt a tempót pszichésen és fizikálisan?

– Nagyon fontosnak tartom azt, hogy mindkét területen topon legyek. Most jelentős teret foglal el az életemben a testedzés. Heti három alkalommal edzővel „dolgozom”. Ez mentálisan is erősít. Illetve már hét éve van egy lifecoachom, mesterem, akivel együtt vagyunk az úton, hogy minél egészségesebben alkossak, és ott legyek a színpadon a közönségnek.

– Most min dolgozol?

– Jelenleg Király Lindának és saját magamnak írok dalokat, elsősorban a zeneszerzésre fókuszálok. Emellett természetesen a koncertjeimen játszok.

bertalan

A Tiszából érkezik majd a víz

A Civaqua-program keretében az ország legnagyobb vízpótló beruházását végzik a térségben, amelyet az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság konzorciuma valósít meg. A projekt a Környezeti és Energhatékonyasági Operatív Program keretében, 15,748 milliárd forintos vissza nem térítendő európai uniós és hazai támogatásból valósul meg. A beruházás Hajdúböszörmény egyik külterületét is érinti. A témával kapcsolatban kérdeztük Kincses Dánielt, a TIVIZIG igazgatóját.

– Mi tette szükségessé a program megvalósítását?
– A projekt megvalósítása azért indokolt, mert Debrecen és közvetlen környezete szegény felszíni vizekben. Az egyetlen olyan vízfolyás a Tóció, mely a megyeszékhely környékén található. Ennek egy része, vagyis a felső szakasza időnként – például idén nyáron is – teljesen kiszárad, csapadékos időszakokban található víz a medrében. Ezért szükséges a vízfolyásnak a revitalizációja. Ez azt jelenti, hogy a Tóció felső érintett területe, egy zárt csővezetéken keresztül kapja majd a Keleti-főcsatorna vizét. Ez 275 liter/másodperces vízhozammal lesz egyenértékű. A Tóció-vízfolyáson pedig vízszinttartó tárgyakat építünk. Ezek segítségével a mederben állandó vízszintet tudunk biztosítani, melyet szabályozni is lehet. Mesterséges úton próbáljuk tehát megoldani a problémát, de elképzeléseink szerint természetesen a vízzel az élet is megjelenik majd a vízfolyás említett szakaszán.

– Miért mérföldkő a beruházás megvalósítása?
– Ez az elképzelés közel ötven éve fogalmazódott meg elődeinkben. A Keleti-főcsatorna megvalósulásával lehetőség nyílt arra, hogy a Hajdúhátság területeit ellássuk vízzel. A 70-es évek végén egy program keretében ipari és ökológiai víz biztosításával kezdődött el a folyamat, hogy Debrecen környéke számára vizet biztosítsanak. Ez a projekt sajnos a nyolcvanas évek elején leállt. Igazából az elmúlt évtizedekben csak az elképzelések változtak meg. A Civaqua-programnak köszönhetően, most értünk el a megvalósításig.
– Hajdúböszörmény külterületét milyen formában érinti a beruházás?
– A rendszer zárt csővezetéken keresztül kapja meg a vizet. Egy-egy méter átmérőjű csőről beszélünk, összességében tizenöt kilométer hosszúságban. Hajdúböszörmény területeit érinti ez a zárt vezetékrendszer, illetve egy fontos kulcsmomentuma a beruházásnak, egy 3 000 köbméteres vasbeton kiegyenlítő tározó a Mélyvölgnél. A térségi magas pontra a vizet szivattyú segítségével fel kell nyomni, majd a kiegyenlítő tározótól a víz már gravitációs úton folyik a Tóció forrásvidékére. A kivitelezéskor át kell sajtolni a csővezetéket a 35-ös út alatt. Jelenleg éppen az M35-ös autópálya alatt végezzük a munkát. Ez egy komoly odafigyelést igénylő műszaki megoldás. Ez a vezetékrendszer a Keleti-főcsatornától szállítja majd a vizet a Balmazújváros közelében található szivattyútelep segítségével, az úgynevezett mélyvölgyi érbe. Ezen keresztül kapja meg a Tóció a szükséges vizet. A bodaszőlői elágazásnál

már folyamatban van a nyomvonal humuszolása, illetve a régészeti feltárási munkák is megkezdődtek. A tizenöt kilométernyi csőből már több mint kilencet lefektetett a kivitelező.
– A helyi gazdálkodók mit profitálhatnak a beruházásból?
– A projektnek az egyik fontos társlati célja, hogy a későbbiekben lehetőséget biztosítson a földterületek öntözésére. A zárt vezetékrendszerbe beépítünk a Brassó-ér irányába egy vízleadó műtárgyat. Ennek köszönhetően a későbbiekben lehetőség lesz arra, hogy a Brassó-érbe vizet tudjunk biztosítani. Ehhez természetesen szükséges a Brassó-ér átfogó rekonstrukciója, így akár öntözési, jóléti vagy ökológiai vízigényeket is kielégíthet a jövőben.
– Hogyan változik meg a környezet, a Tóció a jelenlegi képéhez képest?
– Nem az a cél, hogy a mederben jelentős változások menjenek végbe. Hiszen ennek fontos természetvédelmi vetülete is van. Csak azok a vízfolyási és lefolyási akadályok lesznek eltávolítva a mederből, amelyek esetlegesen gátat szabnak a víz szabad útjának. A fő cél az, hogy ezekkel a műtárgyakkal, melyeket majd megépítünk, szabályozható módon vízszinteket és szabad vízfelszíneket tudjunk kialakítani. Része még a projektnek, hogy Debrecenben, a Vezér út térségében egy 23 000 köbméteres tározót építünk.
– Mennyire felel meg a természetvédelem szabályainak a program?

– Mint minden uniós projekt, ez is átesett egy környezeti hatástanulmányon. Ennek a programnak az egyik fő célkitűzése, hogy rekonstruálni tudjuk a Tóció medrében a régi állapotokat. Volt olyan időszak, amikor még vízimalmok is üzemeltek a Tóció mentén, és nagyon gazdag volt, többek között a vízi állatvilága. Ha ezt nem is tudjuk teljesen visszahozni, de lehetőséget tudunk biztosítani a természet számára, hogy újraépítse magát ebben a környezetben.
– Mikorra tervezik a projekt befejezését, milyen munkálatok vannak még hátra?
– A projekt záró időpontja 2023. november vége. Eddig kell a fizikai, építési munkákat befejezni. Ami még fontos, hogy az úgynevezett kiegyenlítő tározó, amely hajdúböszörményi területen valósul meg, már kiviteli tervvel rendelkezik, a jövő év tavaszán pedig megkezdődhet a rendszer biztonságos üzemeltetéséhez szükséges új gépegység beépítése is.
– A jövő útja?
– A második ütem tervezése. Ez is uniós forrásból valósul meg, 500 milliós volumenű támogatással. Ennek során megépül a mostanival párhuzamosan egy másik vezetékrendszer, valamint további két új szivattyú beépítése a szivattyútelepen. Ezeknek köszönhetően a Nagyerdő, illetve az erdőpusztai tározórendszer vízpótlása szintén kiépülhet.
bertalan
(Fotó: dehir.hu, www.d2030.hu)

Jó tanácsok autósoknak

Hamarosan beköszönt a fagyos hideg tél, ilyenkor jó, ha időben elvégezzük gépjárművünk téliesítését is, hiszen ezzel megakadályozhatjuk a kicsúszások okozta baleseteket, és az útközbeni lerobbanásokat. A nedvesség és a fagy ellen jó, ha védekezünk. Kathi Márton autószerelőt kérdeztük a téma kapcsán.
– Ön mit tanácsol, mik azok az alapvető teendők, melyeket jó, ha a tél beköszönté előtt elvégezzük gépjárműveinken?
– Elsődlegesen jó, ha elvégezzük a biztonsági szempontokból fontos teendőket. Legyen mindenképp téli szélvédőmosó folyadék az autónkban, és jó állapotú ablaktörlő felszerelve. A világító berendezések is nagyon fontosak, de a tökéletesen működő fűtő- és páramentesítő berendezések is lényegesek. A jármű fűtése nemcsak az ablakok átláthatósága miatt fontos, de figyelmünket jobban tudjuk összpontosítani a vezetésre. A világító berendezések működését, a fényszórók állapotát érdemes szakemberekkel ellenőriztetni a megfelelő beállítás és megfelelő állapot miatt, különben sokat veszíthetnek a fényerejükből.
– Mi az, amit a napi első indulás előtt jó, ha ellenőrzünk, elvégezzünk?
– Fontos ellenőrizni az akkumulátor állapotát, záruk kenését és a hűtőfolyadék fagyáspontját. A dieseleseknél segítség lehet a hideg indításban az üzemanyag adalék használata. Nemcsak működnie kell a világítás berendezéseknek, hanem tisztának is kell lennie, ne lepje el a hó. A KRESZ-ben leírtak szerinti ellenőrzés nemcsak a szabályok betartása miatt, de a biztonságos közlekedés miatt is fontos.

Mező Attilát, a karosszériák szakemberét is megkérdeztük, mit tanácsol a hideg és a fagy ellen, autóink védelmé érdekében. „A karosszéria védelem akkor a legjobb, ha zárt, fedett helyen, akár fűtött garázsban áll az autó télen. A lattyakos, havas szennyeződést érdemes lemosni az alvázról, kerékjáratokból is, mert egyrészt belefagy, ráfagy, másrészt korrózióhoz vezethet. A záruk ellensége a páralecsapódás. Ha befagy a zárszerkezet, nem érdemes a kulccsal erőltetni, mert zártöréshez, kulcstöréshez, a záruk hibásodásához vezethet. Érdemesebb a befagyott zárat jégoldó sprayvel befűjni. Ezt megelőzni úgy lehet, ha az ajtóknál lévő zárat kitisztítjuk, átolajozzuk, beolajozzuk, különféle víz- és párataszító hatású szerekkel.”
A biztonságos közlekedés legfontosabb alappillére a megfelelő gumik kiválasztása. A témában a hajdúböszörményi Gumijavító szerviz segítségét kértük, akik az alábbiakat tanácsolják: „A téli gumit akkor érdemes felrakatni, amikor a hőmérséklet tartósan 7 fok alá esik. A nyári és téli gumi mintázatban és összetételében is különbözik, ezáltal máshogy reagálnak az időjárási viszonyokra. A minimum bordamélység 1,6 mm, ami a KRESZ szabályainak megfelel, de 2,5-3 mm az, amikor már érdemes lecserélni másikra. Tapasztalatainkból merítve úgy gondolom, a téli gumi az, amin a legkevésbé érdemes spórolni közlekedésbiztonsági szempontból. Ez nem feltétlenül azt jelenti, hogy a legdrágábbat kell megvenni, de egy jó közép árkategóriás gumiabroncs szettel már átvészeltetjük a telet.”
Friderika

A Hajdúböszörmény Bocskai téri Református
Egyházközség

Többgenerációs gyülekezeti tábora

2022. július 11-15. között sikeresen megvalósult a
Bethlen Gábor Alap 400.000,- Ft-ot támogatásával.

Pályázati azonosító: EKCP-KP-1-2022/3-000208

BETHLEN GÁBOR
Alap

MEGVALÓSULT MAGYARORSZÁG
KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL

2022.

Buszmenetrend /november 1.					
KINIZSI TÉRI JÁRAT					
INDULÁS a Kinizsi térről a Köztemetőbe	8.00	10.00	12.00	14.00	16.00 18.00
INDULÁS a Köztemetőből a Kinizsi térre	8.13	10.13	12.13	14.13	16.13 18.13
KÖZÉPKERTI JÁRAT					
INDULÁS a Középkertből a Köztemetőbe	9.00	11.00	13.00	15.00	17.00 19.00
INDULÁS a Köztemetőből a Középkertbe	9.16	11.16	13.16	15.16	17.16 19.16
HAJDÚVID					
INDULÁS Hajdúvidről a Köztemetőbe	9.00				INDULÁS a Köztemetőből Hajdúvidre 12.00
PRÓD					
INDULÁS Pródról a Köztemetőbe	10.00				INDULÁS a Köztemetőből Pródra 13.00
BODASZÖLŐ					
INDULÁS Bodaszőlőről a Köztemetőbe	11.00				INDULÁS a Köztemetőből Bodaszőlőre 13.40
Ezen a napon a buszközlekedés DÍJTALANUL vehető igénybe!					

Következő lapzártá:
november 7. hétfő 14 óra

A művelődési központban működő közösségek programjai:
november 3., 16 óra: a Honismereti Klub foglalkozása. Előadás: Vajda Mária: A balmazújvárosi születésű Sós Imre élete, művészi pályája.
november 4., 15 óra: a Varga Lajos Kultúrkör foglalkozása.

SZABADHAJDÚ

Hajdúböszörmény ingyenes hetilapja

Megjelenik: 12 000 példányban.

www.hajduboszormeny.hu

Ügyvezető igazgató:
BERTALAN IMRE

Szerkesztő: VARJASI IMRE

Újságíró: BERTALAN ERZSÉBET

Szerkesztőségi titkár, tördelő:
GARGYA BRIGITTA

Korrektor: KUPÁS CSILLA

Fotó: HORVÁTH TAMÁS

Szerkesztőség:
4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 4.

Telefon: +3620-560-42-82

E-mail: szabadhajdu@hbcom.hu

Nyomdai munkák:
Mediaworks Hungary Zrt.

Felelős kiadó:
Hajdúböszörmény Város Önkormányzata

Kiss Attila polgármester

4220 Hajdúböszörmény, Bocskai I. tér 1.

ISSN 0866-6660

Szabadhajdú online: news.hajduboszormeny.hu

A hirdetések tartalmaért szerkesztőségünk felelősséget nem vállal.

A vigasztalás evangéliumát hirdető

ÖKUMENIKUS ISTENTISZTELETRE

hívjuk városunk lakosságát

2022. november 1-jén (kedden)

13 órai kezdettel

a Hajdúböszörményi Köztemető

ravatalozója elé!

Szeretettel várunk mindenkit!

A hajdúböszörményi történelmi egyházak és a
"PARAKLÉTOSZ" Nonprofit Kegyeleti Szolgáltató Kft.

Tájékoztatás az ebösszeírásról

Tájékoztatjuk a Lakosságot, hogy Hajdúböszörmény közigazgatási területén az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 42/B. §-a alapján a városban ebösszeírás zajlik, amire 2022. **október 31-ig** tudják leadni az adatlapot

Közérdekű információk

Rendőrség: 107

Országos Mentőszolgálat: 104/112

Tűzoltóság: 105

Segélyhívószám: 112

Polgármesteri Hivatal 563-200

Gyepmesteri telep (Polgári útfél) munkaszüneti és ünnepnapokon, 15-16 óra között nyitva tart. Balogh Gyula gyepmester: 06-20-313-4217.

ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt: Szakajda Tímea (36-30-636-0937, szakajdat@atev.hu)

VEZETŐI ÜGYFÉLFOGADÁS. November 2-án, szerdán Sörös István alpolgármester, **november 9-én** dr. Vincze-Miqdadi Edit aljegyző tart vezetői ügyfélfogadást 9.00-12.00 óra között.

KÁLVIN téri rendelő: 560-130.
www.eszv.hu

KÖZPONTI ORVOSI ÜGYELET
hétköznap: 16.00–08.00 óráig

Gyógyszertári ügyelet						
Október-november	28. (p.)	november	5-6. (p-sz).	Hajdú	Árpád u. 45.	Tel: 229-330
	29-30. (szo-vas.)		7. (h.)	Kehely	Arany J. u. 12.	Tel: 561-151
	31. (h.)		8. (kedd)	Patikaplus	Vörösmarty u. 1.	Tel: 0620/3434-800
	1. (k.)		9. (sz.)	Szentháromság	Pálnagy Zs. u. 1/a.	Tel: 372-302
	2. (sz.)		10. (cs.)	Vöröskő	Karap F. u. 5.	Tel: 561-461
	3. (cs.)		11. (p.)	Arany Sas	Ady tér 11.	Tel: 227-779
	4. (p)		12. (szo).	Bethlen	Bethlen u. 9/a.	Tel: 228-567
hétköznap: 19.00–22.00, szombaton: 13.00–22.00, vasárnap, munkaszüneti nap: 8.00–22.00						

A jogszabályban meghatározott adat-tartalommal, a Polgármesteri Hivatal földszint 11-es irodájában vagy a portán. Tekintettel a 4 napos hosszú hétvégére, az adatlapot még **november 2-án** (szerda) is eljuttathatják a hivatalba, illetve elektronikusan is elküldhetik a barsony.zsuzsanna@hajduboszormeny.hu e-mail címre.

Az ebösszeíró adatlap példányai beszerezhetőek a Hajdúböszörményi Polgármesteri Hivatal portáján, vagy letölthető a www.hajduboszormeny.hu oldalról. Kérjük a lakosság együttműködését!

Városfejlesztési és Városüzemeltetési Osztály

Amennyiben nem jutott el Önökhöz a Szabadhajdú aktuális száma, kérjük, jelezzék a problémát a terjesztőnél a 06-20-911-5006-os telefonszámon.

Megemlékezés

Fájó szívvel emlékezünk szerettünk,

FORGÁCS ANTAL
születésének 88. évfordulójára.

„Nem dobog már a szív, mely a jóság tükre volt,
ajka sem szól többé, mert bezárult, néma holt.
Megállott a kéz, mely mindig csak adott,
soha nem kért, és el nem fogadott.
Ne emlékezz rám búsán rokon, barát,
add meg a könnyet, de élj és szeress tovább.
Ha az emlékem megmarad bennetek,
megnyugszik a lelkem, tudom szerettetek.”

**Szerető felesége, 3 fia családjával,
unokái, dédunokái**

FOGÁSZATI MAGÁNRENDELÉS

Dr. Petkov Alexandra
fogszakorvos

Rendelő:
Hajdúböszörmény,
Petőfi u. 17. II/8.
Telefon: **06-30/123-2972**

Állapotfelmérés és konzultáció | esztétikus tömések |
fém-kerámia és fémentes fogpótlások készítése |
fogmegtartó kezelések | ultrahangos fogkö-eltávolítás

A bejelentkezés előzetes telefonos egyeztetés alapján történik.

A Hajdúböszörményi Köztemető ünnepi nyitvatartása

október 29. (szombat):	8-18 óra
október 30. (vasárnap):	8-18 óra
október 31. (hétfő):	8-18 óra
november 1. (kedd):	8-19.30
november 2. (szerda):	8-19.30

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata a

SZÉKELY AUTONÓMIA NAPJA

alkalmából megemlékezést szervez,
melyre tisztelettel meghívja Önt

2022. október 30-án (vasárnap) 14 órára
a Trianon Emléktáblához (Bocskai tér).

Beszédet mond: Nagy Zsolt,
a Hajdúsági Múzeum történésze

Ünnepi műsorral közreműködik:
Törökné Marosvölgyi Ágnes népdalénekes

Kiss Attila polgármester

Meghívó

Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának
Idősek Tanácsa
tisztelettel meghívja Önt és kedves ismerőseit

2022. november 2-án (szerda) 15 órától
a Sillye Gábor Művelődési Központ és Közösségi Ház
színháztermében tartandó
Idősek Hónapja programsorozat zárórendezvényére,

SIMON KATA előadóművész önálló zenés műsorára.

A belépés díjtalan.
Szeretettel várjuk!

EFOP-1.5.3-16-2017-00014
Humán szolgáltatások fejlesztése Hajdúböszörmény,
Görbeháza, Újszentmargita, Újtikos és Folyás
települések esetében

Felhívás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat 2023. évi fordulójára

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata a Kulturális és Innovációs Minisztériumával együttműködve önként vállalt feladatként 2023. évre kiírja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot.

Az „A” típusú ösztöndíjra azok az Önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű, felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos), alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat, míg a „B” típusú ösztöndíjra azok az önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű (a 2022/2023. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolás, illetve felsőfokú diplomával nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe felvételt még nem nyert, érettségizett) pályázóknak szól, akik a 2023/2024. tanévtől kezdődően felsőoktatási intézményben teljes idejű (nappali munkarend) alapképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben kívánnak részt venni.

Támogatásra jogosult az, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a 42.750 Ft-ot, és vagyona sem neki, sem a vele közös háztartásban élőknek nincs, kivéve az életvitelszerű lakhatást szolgáló ingatlant. (Háztartás: a pályázó lakóhelye szerinti lakásban életvitelszerűen együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek.)

Az ösztöndíjra jogosult tanulók csak az elektronikus regisztrációt követően nyújthatják be pályázatukat.

A pályázat beadásához a Bursa Hungarica Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszerében (EPER-Bursa rendszer) pályázói regisztráció szükséges, melynek elérése: <https://bursa.emet.hu/paly/palybelep.aspx>. A regisztrációt követően lehetséges a pályázati adatok feltöltése. A személyes és pályázati adatok rögzítését követően a pályázati űrlapot kinyomtatva és aláírva egy példányban a Polgármesteri Hivatal 28-as irodájába kell eljuttatni. **A pályázat csak a pályázati kiírásban meghatározott csatolandó mellékletekkel együtt érvényes. A pályázati kiírásban meghatározott valamely melléklet hiányában a pályázat formai hibásnak minősül.** A benyújtott pályázatok befogadását az önkormányzatnak az EPER-Bursa rendszerben igazolnia szükséges. A nem befogadott pályázatok a bírálatban nem vesznek részt.

A pályázat benyújtási határideje: 2022. november 3.

A pályázatokat a Népjóléti, Ifjúsági és Sport Bizottság bírálja el a 2022. decemberében tartandó ülésén.

A pályázattal kapcsolatos ügyintézés a Polgármesteri Hivatal földszint 28-as irodájában Pruma Noémi Klára ügyintézőnél történik, felvilágosítás az 52/563-228-as telefonszámon kérhető. A pályázati kiírás letölthető a város honlapjáról a www.hajduboszormeny.hu Pályázatok címszó alatt.

Kiss Attila polgármester

A KÉTSZERES ARANYPÁVA DÍJAS
ÉS ARANYPÁVA NAGYDÍJAS
HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI NÉPZENEI EGYÜTTES

25 ÉVES JUBILEUMI GÁLAMŰSORA

2022. NOVEMBER 12. 16 ÓRA
HAJDÚBÖSZÖRMÉNY
SILLYE GÁBOR
MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

KÖZREMŰKÖDNEK:
BÁRDOSI ILDIKÓ ÉS MOLNÁR MIKLÓS
NAGY ZALÁN ANDOR NÉPI HEGEDŐ
JEREMIÁS ÁDÁM KÍSÉRETÉVEL
APRÓFALVA HAGYOMÁNYÖRZŐ NÉPDALKÖR
LOCSI-FECSE ÉNEKEGYÜTTES

A BELÉPÉS DÍJTALAN.

TÁMOGATÓK:

„Nekem az élet Krisztus...” Fil.1,21

Őszi HITMÉLYÍTŐ ESTÉK

személyes vallomásokkal

Bocskai téri református gyülekezeti ház (Bocskai tér 7.)

2022. november 3., 4., 5. 18 óra és
november 6. 9 óra

Belépés díjtalan. Szeretettel várunk!

Jól tanulnak, jól sportolnak

A Város napja alkalmából a képviselő-testület „Hajdúböszörmény Jó Tanulója – Jó Sportolója” díjat adományozott általános iskolás kategóriában Fehér Abigél Borbála, a Bocskai István Általános Iskola tanulója részére, kiemelkedő tanulmányi eredményéért és a karate sportágban elért kimagasló teljesítményéért. A középiskolás kategóriában ugyanezt az elismerést vehette át Erdős Dóra, a Bocskai István Gimnázium tanulója, kiemelkedő tanulmányi eredményéért, valamint a karate sportágban elért kimagasló teljesítményéért.

– Kiváló tanulmányi eredményedért és kiemelkedő sporttevékenységedért kaptad a kitüntetést. A hétköznapiakban hogyan tudod megosztani az idődet a két tevékenység között?

F. A. B.: A legtöbb dolgot már az iskolában elsajátítom. Ezt követi az edzés, majd az otthoni tanulás. Én össze tudom egyeztetni a sportot a tanulással.

E. D.: Akkor volt a legnehezebb, amikor belekóstoltam a versenyzésbe. Az idő előrehaladtával megszoktam, hogy rendszeresen kell részt vennem megmérettetéseken. Jó beosztással a kettő megfér egymás mellett.

– A karate sportágakban jeleskedsz. Hogyan találkozott ezzel a mozgásformával?

F. A. B.: A kezdetekben mást sportoltam. Az öcsém kezdett el karatézni. Ennek a hatására én és a húgom is nekifogtunk ennek a sportágnak, mert nagyon megtetszett nekünk. Azóta járunk az edzésekre és a versenyekre.

E. D.: Mindig sportoltam valamit. Anyukám különösen odafigyelt arra, hogy a mozgás ott legyen az életemben. Aerobikoztam. Tíz éves lehettem, amikor felötlött egy gondolat bennem, hogy valamilyen küzdősportban szeretném kipróbálni magam. A választásom az első hirdetésre esett. Ez volt a helyi karate klub. Így kezdődött. Jelenleg már a feketeövönél járok., ez első danfokozatot jelent.

– Kinek a keze alatt kezdte el edzeni, és most ki a mestered?

F. A. B.: Tízévesen kezdtem el karatézni. Már akkor nagyon különlegesnek láttam ezt a sportágot. Az elején kiderült, hogy ügyes vagyok. Pápista

István a mesterem. Az EastFighters Sportegyesület versenyzője vagyok.

E. D.: A böszörményi karate klubban kezdtem az edzéseket, a Keleti Harcosoknál. Ennek a vezetőedzője Pápista István volt. Mellette Kis Zoltán nánási mester is egyengette az utamat. Most már hivatalosan is ő a mesterem.

– Sportpályafutásodban mire vagy a legbüszkébb?

F. A. B.: A tavaly novemberi világ-bajnokságon első lettem.

E. D.: Nagyon büszke vagyok a fekteövemre. Ezt nagyon kemény munkával szereztem meg. Versenyek terén pedig a legutóbbi világ-bajnokságom emelném ki. A mesterek tornáján is részt vettem, melyen országoként csak egy sportoló indulhat. Én voltam a női kiválasztott. Itt harmadik helyezést értem el. Szintén büszke vagyok a nemrég megrendezett Európa bajnokságra is, ahol második lettem. Feketeövös kategóriában ez a legfényesebb éremem.

– Mi volt a legemlékezetesebb versenye?

F. A. B.: Szlovéniában az Európa bajnokság. Nagyon jól megrendezték a szervezők. Ez tavaly július elején volt. Egyéniben itt is a dobogó felső fokára állhattam, csapatban pedig harmadikok lettünk.

E. D.: Most már nemcsak versenyzőként, hanem bíróként is részt veszek megmérettetéseken. Idén kezdtem el országos szinten bírászkodni. De már

nemzetközi minőségben is kipróbálhattam magam. Minden versenyt emlékeztetéssel teszt egy-egy feladat.

– Milyen rövid- és hosszú távú célokat tűztél ki magad elé a sportban?

F. A. B.: Gimnazistaként is szeretnék még karatézni.

E. D.: Szeretném, ha a karate mindig az életem része lenne. Szívesen elvegeznék egy edzői tanfolyamot is. Terveim között szerepel az utánpótlással való foglalkozás. További fokozatokat is szeretnék még elérni. A versenyzést is folytatni akarom.

– A tanulásban?

F. A. B.: Művészeti iskolában szeretnék továbbtanulni, Debrecenben.

E. D.: A tervem az, hogy felvegyenek a Debreceni Egyetem gyógytornász szakára.

Bertalan

Osztálytalálkozó

A Bethlen Gábor (volt 3. számú) Általános Iskola 1977-ben végzett, 8. a osztálya tartotta 45 éves találkozóját 2022. október 22-én. Osztályfőnökük, Mór Imréné és a volt osztálytársak beszámoltak jelen helyzetükről, és felidéztek kellemes emlékeiket az együtt töltött évekről.

Tájékoztató

A Hajdúsági Múzeum október 15-2023. április 15. között bezárja kapuit. Ekkor a kutatószolgálat és a Káplár Miklós Emlékház kiállítása is szünetel.

A Kertész László Városi Könyvtárban október 15-2023. április 15. között a szombati nyitvatartás szünetel. Az olvasók ebben az időszakban hat könyv helyett nyolcat kölcsönözhetnek.

Erjesztés házilag

Fenntartható rovatunkban az egyik legősibb ételkészítési és tartósítási eljárásról szóló könyvet ajánljuk Olvasóink figyelmébe, a Király Ágnes Egyszerűen fermentálj. Tippek, trükkök és receptek a házi erjesztéshez című művet.

Napjainkban, amikor az energiatakarékosság fontos szemponttá vált szinte minden háztartásban, sokan gondolkodunk el azon, milyen hatékony házi praktikákkal, módszerekkel spórolhatunk pénzt, energiát, válthatunk ki akár egy plusz fagyasztószekrényt, vagy készíthetünk mi magunk is otthon csomagolásmentes és egészséges termékeket. A városi életmód, a túlzott mennyiségű tartósítószer, adalékanyag és cukorhasználat, a vegyszerek, gyógyszerek, antibiotikumok széles körű használata az egészségügyben, a növénytermesztésben és állattartásban mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy az emberiséggel szimbiózisban élő, jótékony hatással bíró mikroorganizmusok száma jelentősen lecsökkent.

Az elmúlt két évtized élettudományi kutatásai bebizonyították, hogy ezek a velünk szimbiózisban élő baktériumok és gombák, azaz a humán mikrobiom, különösen fontos szerepet tölt be egészségünk fenntartásában és gyógyításában. Tudósok figyelmeztetnek arra, hogy a klímaváltozással egyenértékű problémát jelent az emberi fajra a mikrobiom csendes pusztulása, a fent említett hatások miatt. Ennek a folyamatnak a megállításában jelentős szerepet játszik a fermentálás, azaz a házi erjesztéssel történő ételkészítés és ezen ételek fogyasztása. Ezekben a természetes eljárással készített élő, erjesztett ételekben rengeteg jótékony

hatású gomba és baktérium található. Ezek a mikroorganizmusok óriási hatású munkát végeznek a belekben, támogatják az immunrendszer működését, felveszik a harcot a káros mikroorganizmusokkal, optimalizálják az idegrendszer működését.

Amellett, hogy a fermentált élelmiszerek fogyasztása jótékony hatással bír, elkészítésük is örömet és sikerélményt jelent, megadja egy élő rendszerrel kapcsolatban létezés egységét. A fermentálás, vagy házi erjesztés módszere által visszatérhetünk a nagyanyáink által alkalmazott módszerekhez, kevés és természetes hozzávalókkal készíthetünk egészséges ételeket családnak és saját magunk számára; (gondoljunk a savanyú káposzta, vagy a házi kefir készítésére.) Király Ágnes könyvében megismerkedhetünk a tejsavas erjesztéssel, erjesztett italok és ecetek készítésével, hüvelyesek, gabonák és olajos magvak fermentálásával, valamint tanácsokat olvashatunk a „mikrobiom-barát” életmód kialakításával kapcsolatban is. A könyv elérhető a Kertész László Városi könyvtárban.

